

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

A mi múzeumunk.

Népek és nemzetek kegyele, tudományos törekvése, helyes történelmi érzelme szeretettel gyűjtötte múzeumokba azokat a kincseket, miket a fejlődés rendjén a hagyomány, a történetírás felölelt és megszentelt.

Múzeumok nélkül jeltelen sirok mutatnák az enyészetet...

Valami csodálatos, oktató, nemesítő hatást érezünk, valahányszor régi dicsőségünk emlékeztető ereklyéinek szemléletébe merül el a lelkünk. Hatalmas esztétikai gyönyörűségek forrását nyitják meg ezek. De viszont valami bús érzés fog el, hogy ebben a tekintetben is mennyire hátramaradtunk...

Annál jobban esik az a tudat, hogy Udvarhelyvármegyénkben már van múzeum, mely hatásos előmozdítója lesz a hazafias érzésnek, tanulságos nevelője a nemzeti szellemnek, különösen most, mikor a modern irány romboló hatással pusztítja régi nemes erkölcsünket, szokásainkat s néprajzi életünk annyi szép virágait, gyöngyeit...

Tudományos intézetek által épül fel a mi legerősebb várunk: a nemzeti kultúra.

Nagyon szertekalandoznék, ha most a múzeumok jelentőségének kérdésével foglalkoznék s talán százszor elcsépeelt dolgokat kellene mondanom. Az öröm, a lelkesedés egyszerű visszhangja csupán, a mi ebben a sorokban megjelenik.

Ugyanis egy kedves momentum ragadta meg figyelmemet: megyei múzeumunk megalapítása emlékeztető évre esik. Ebben az évben van száz esztendeje annak, hogy gróf Széchenyi Ferencz megvetette a Nemzeti Múzeum könyvtárának alapját, melynek fényes jubileumát e hó 26-án ünnepelte meg a nemzet; ezzel az alkalommal leleplezték az alkotó szobrát is, melyet Istók János székely testvérünk, a budapesti „Székely Kör“ tagja készített.

A rohanó idő sok szomorú, de sok örvendős esemény dátumát jegyezte fel történetünk lapjaira. A mostani év a „mi múzeumunk“ alapításának emlékeztető éve marad mindenkör. Ehez a jubiléus évhez fűződik vármegyénk sok jeles férfjának ideális gondolkodása, fajszeretete és közmívelődési érteke — a múzeum alapítása által.

Gróf Széchenyi Ferencz alapvető munkája — Istennek hála — szépen gyümölcsözők. Ma már dr. Wlassics miniszter min-

dent elkövet, hogy decentralisztikus törekvésekkel kapcsolatban hova-tovább több vidéki kulturális gócpont létesüljön. A múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének rendszeresítése folytán, kormányunk támogatása mellett, egymásután nyílnak meg a városi könyvtárak.

Udvarhelyvármegye mostani intézősége fényesen megmutatta, hogy itt is helyes uton jár. Szívesen lépünk nyomába. Hiszem, hogy szeretettel gyűjtött ritkaságainkat oda hordjuk a „mi múzeumunkba“. Kicsiny eszközök is szolgálhatják a nagy, közös érdeket. Porszemre is tekint az alkotás...

Igy tömörül össze, minden dologban, a nemzeti erő, mely nélkül a hatalom is semmivé zsugorodik össze.

Fülei Sz. Lajos.

Ludvig Gyula min. tanácsos, főrendiházi tagot, a m. kir. államvasutak elnök-igazgatóját az orosz czár az elsőosztályú Szent Szaniszló-rendjel adományozásával tüntette ki. (P. C.)

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter Csöke Ferencz és Márk Károly miniszteri tanácsosokat a magyar kir. államvasutak igazgatóságára összes ülésének tagjaivá kinevezte. (P. C.)

„SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZÁJA.

Vörösmarty és a nők.

Felolvasásra 1902. decz. 1-sején.

(A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárczája.)

Ma van százket esztendeje annak, hogy Vörösmarty Mihály született, de minden magyar ember most is oly lelkesedéssel éneklí az ő Szózatát, mintha csak most írták volna. Többi munkáiban is gyönyörűsége telik mindnyájunknak. Vörösmarty megérdemli, hogy szeretettel olvassuk és hazafias büszkeséggel emlékezzünk meg róla. A magyar nőknek nem is szabad róla megfeledkezniök, mert ő a magyar nők erényeit megörökítette műveiben és senki lelkesebben nem tanított arra, hogyan becsülje és szeresse minden magyar ember az édes anyját és a feleségét is.

A költő édes anyja Csaty Anna volt, tőle örökölte élénk képzelődését és költői kedélyét. Példás házasságban élt a költő apjával, ki szintén Mihály volt és mint Nádasdy Mihály grófnak előbb gazdatisztje, később bérlője egész életét gazdálkodással töltötte Fehérmegyében, Nyéken. A költő anyja férjének valósággal jobb keze volt, szabad idejében bolyongott a mezőn, az erdőn és ott gyógyfüveket keresett. Ő gyógyította a falu betegeit, alamizsnát adott a szegényeknek, a szerencsétleneket megvigasztalta. Később, mikor özvegy lett, ő maga csak az imádságos könyvében talált vigasztalást. Erről szól Vörösmarty Mihálynak egyik legszebb költeménye: A szegény asszony könyve.

Gyásza nincsen, gyásza rég volt,
Még mikor jó férje megholt,
De ruhája mégis gyászol,
Szive fél a tarkaságtól.

Majd maga elé varázsolja ezeket az idöket:

Hejh nem így volt hajdanában,
Mig nem járt özvegyruhában,
Tele kamra, tele pincze
S mindig kézben a kilincse,
És szegénynek és boldognak
Udvar és ház nyitva voltak...

Bár mily szűken teng kis vagyonából, megmaradt az a szokása a régi idökből, hogy még azt a keveset is, a mije maradt, megosztja a szegényekkel. És mikor az öreg Sára néni imádságos könyvet kér tőle, ő a magáét kétfelé osztja és az egyik felét elajándékozza.

Most a két jó öreg asszony,
Hogy semmi jót ne mulaszson,
Fél könyvből, de nem fél szívvél,
Imádkoznak este, reggel,
S ha van Isten mennyországban,
Nem imádkoznak hiában.

Mikor a költő sorsa jobbra fordult, első dolga volt édes anyját kiemelni a bajból. De hiába gondoskodott arról, hogy édes anyjának meglegyen mindene a mit szükségel, hiába rendezett be neki lakást Székesfehérváron: az özvegy bánatosan, sokat sirva töltötte napjait mindaddig, míg fia nem szerezte neki vissza a nyéki szőlőt, hol újra gazdálkodhatott és gyógyíthatott. Utolsó éveit boldoggá tette fiának halála és szeretete. Ez a boldogság csodálatosan védte meg őt az idő romboló hatásától; hatvan éves korában még fekete volt a haja.

Anyján kívül két nőnek jutott nagy szerep Vörösmarty életében.

Az egyik Perczel Sándor földbirtokosnak leánya, kinek házában Vörösmarty több éven át nevelő volt. És pedig nem, mint Eötvös Károly tévesen állítja, a legifjabb, hanem a legidősebb leánya Etelka. Ez kiderül a költőnek Zádor nevű barátjához írt leveleiből, melyekben nyíltan emlegeti szive bálványát.

Az ifju költőt lelkesítette a szelid, tiszta lelkü leány; róla írta első szerelmi költeményeit, melyek fényes ábrándokkal vannak tele. Így szól hozzá:

Miért jelensz meg álmainnak,
Ki tőlem ébren elhajolsz?
A legvidámabb hajnal arczidon,
Szemedben a szép csillagok sugára,
Ruháid ezüstös fellegek
Az est fuvalmán ringadozva,
Igy jösz keserim éjjelén,
Nyájas az égnél, a földnél kegyesb!

Etelka szemét így írja le:

A szem, melyet én szerettem,
Mely szivembe tört vete,
Nem volt sem világos ég szín,
Sem borongó fekete,
Nyájasabb a feketénél,
Gyenge kéknél tüzesebb,
Gyorsabb ennél, hivebb annál,
Andalítóbb, esendesebb.

Etelkát nemesak kisebb verseiben dicsőítette, de nagy, hős költeményeinek legszebb alakjaiban Etelkáját írta le. Cserhalomban az agg Ernyei leányát „a szöghaju, nyájas Etelkát, kit László király ment meg rablótól“, így festi:

Szemle.

— nov. 25.

A héten bizonyos jóleső megnyugvással böngészünk a napilapokat. Mindig akad bennük, a mi arra a reményre jogosít, hogy rövid idő múlva történik valami a magyar nép segítségére.

Nézzünk csak kissé körül.

A budapesti fűszerkereskedők járnak a kereskedelemügyi miniszternél, kéri, hogy védje meg őket a szövetkezetek tulkapásai ellen, az élelmiszer-hamisítások megbüntetését szabályozza és torolja meg a vasárnapi munkaszünet körül elkövetett visszaéléseket. A kereskedelmi miniszter megígérte, hogy a kívánságoknak megfelelőleg el fog járni, beigazolván ezzel jóakarátát a fűszerkereskedők irányában.

Az állami tisztviselők két egyesülete egybeolvad s így szövetkezésük hatalomban gyarapodván, növekednek a fizetésemelés sikeres keresztülvitelének kilátásai.

A sütőmunkások bérharcaiban a segédek jobb megélhetési viszonyokért küzdenek és fardozásaiknak lesz is eredménye.

A külföldi munkás-jóléti viszonyokat tanulmányozzák és e tanulmányozások alapján tühetőbb munkáviszonyokat akarnak hazánkban teremteni.

Az állam nagy beruházásokat eszközöl, hogy a gyáripart támogassa és a gyárak foglalkoztatassák munkásaikat.

A fővárosban megalakul egy bank, mely a gazdáknak nyers terményeikre hitelt akar nyújtani, a kereskedők és iparosok nyílt követeléseit pedig leszámítolni akarja.

Tengerentúli kivitelnk emelése érdekében tanácskoznak arra hivatott tényezőink.

Mennyi új eszme rövid néhány nap alatt! Mintegy ráadásul pedig még azt is olvashatjuk a napilapokban, hogy a bécsi iparosok önálló vámtérületet követelnek. Ezen a kívánságon lejjebb örülnénk, ha őszinteségében hihetnénk. Sajnos, csupán taktikai szempontok készítetik az osztrákokat erre a fenyegetésre, melyet oly szívesen hallunk.

Ezek a mozaikszerűen összeverődött hírek nem a véletlen különös szeszélyei következtében kerültek együvé. Igen élénken jellemzik az általános viszonyokat, melyeknek mostoha sága sürgős segítségért kiált. Annnyira sürgős a segítség, hogy a kereskedelmi miniszter a nála megjelent gyáriparosoknak kijelentette, hogy át lévén hatva az állami beruházások gyors végrehajtásának szük-

ségességétől, ezt a nagyfotosságu ügyet, melyben sok millió koronáról van szó, nem aktaszerűen, hanem minden formaiság kikerülésével személyesen akarja elintézni. Erre a mi bürokratikus államunkban nem volt példa.

Udvarhelyvármegye lótenyészése a multban és jelenben.

— A székelyföldi kormánybiztos figyelmébe. —

Közlő: Lengyelalvi báró Orbán Ottó.

XI.

Az újabb időben felállított ménések közül első helyen kell megemlítenem Gyárfás Endre székelykereszturi ménesét. Ennek kanca-állományát az Ugron János felosztott ménesének kiválóbb kanca-anyagából és a Gyárfás-féle lóállomány arabs fajkancaiból Gyárfás Endre alakította, a ki kancaí kereztezésére mindég a legjobb minőségű állami méneket használta. Dícséretére legyen mondvá, lóállományát olyan kiváló gondozásban és takarmányoztatásban részesítette, a milyenben Udvarhelyvármegyében senki. A nagy gondozással, bő abrakolás és jó takarmányozás mellett ápolt csikói kivétel nélkül igen szépen fejlődtek és szabályos testalkotásuk mellett a szép, nemes ló jellegét megtartva, kellő nagyságra nőttek ki magukat. Annnyira kifejlődtek, hogy a kolozsvári kiállításokon több ízben jutalomdíjakat és elismerő okleveleket nyertek, nemcsak katonai czélokra vásárolták, hanem nagyobb igényeknek megfelelő háts és hámos lovaknak is vettek belőlük.

Később Gyárfás Endre birtokát bérbe adván, lóállományának létszámát lepassztotta s azok kezelését hasznobérlőjére bízta. Ezért kisebb mértékben és kevesebb figyelemmel folyt a lótenyészés, de azért a lóállományából meglévő egyedek még mindig igen jók.

Szintén az újabb időben alakult Udvarhelyvármegyében néhai boldogult Kemény Béla báró szenterzsébeti ménese is. A ki Kemény Béla bárót ismerté és figyelemmel kísérte azt a minden gögtől ment és mindenkit megbecsülő szerény munkás embert, — a ki nyugalmát, kényelmét feláldozta azért, hogy a közügynek szolgáljon s a ki Udvarhelyvármegye közgazdasági érdekeit úgy igyekezett elősegíteni, mint senki e vármegyében — észlelhette, hogy a nemes báró saját gazdaságát is úgy kezelte, hogy abban minden kiváló jó legyen és másoknak mintául és buzdításul

szolgáljon. Ezek az elvek vezették Kemény Béla bárót akkor is, a mikor ménesét a legjobb fajta anyakanczából megalapította. S miután Szent-erzsébeten a ménállomás mindig nála volt, olyan elsőrangú méneket hozott oda, a melyeknek ivadéka nála a jó gondozás és ápolás mellett szépen fejlődtek és lóállománya évről-évre előhaladást mutatott. Ezen jó irányban fejlesztett ménes most a Kemény Béla báró halálával vejenek Orosz Lajos cs. és kir. kamarás, huszár-főhadnagynak került a kezére, a ki — mint szakértő — bizonyára az apósa által megkezdett munkát tökéletességre fogja emelni és Szent-erzsébeten lesz Udvarhelyvármegyében a legjobb minőségű lótenyészés.

Nem mulaszthatom el még egy lótenyészésről említést tenni, a melyet — sajnos — tulajdonosa beszűntetett. Ez a Sperker Ferencz szentdemeteri lótenyészése volt. A ki Sperker Ferencz szarvasmarhatenyészését ismeri, elképzelheti, hogy a lótenyészést is mily pontossággal és szakszerűen kezelte. Semmi áldozatot, fáradságot nem kimélt, hogy a legjobb minőségű ménnek kerüljenek a szentdemeteri ménállomásra. Csikóit olyan gondozás mellett nevelte fel, hogy azokat már 3 éves koruktól kezdve mind magas áron vásárolták meg katonai czélokra és más magasabb igényű szükségletekre. Ha Sperker Ferencz a lótenyészéssel fel nem hagy, rövid időn tul szárnyalta volna Udvarhelyvármegye összes lótenyészőit.

Végül az egész vármegye területén lakó kisebb birtokosok is folytattak lótenyészést kisebb-nagyobb eredménnyel.

E helyen is kegyelettel emlékezem meg Udvarhelyvármegyének hosszú időn keresztül önfeláldozással működött lótenyészbizottsági elnökéről: néhai Gyárfás Domokosról, a ki hajlott kora mellett is minden tavasszal megjelent a mének kiosztásakor a méntelepeken s ott küzdött és harczott a vármegye érdeke mellett. Arra törekedett, hogy vármegyénk kapja lehetőleg a legjobb méneket. Azonkívül magas befolyását arra használta fel, hogy a vármegye területén felváltva egyszer Székelyudvarhelyen, máskor Székelykereszturon díjazással egybekötött lókiállításokat tartson. Ezeket kívül pedig szintén állami díjazás mellett székely és uri szekérversenyeket rendezett feltöltve egyik évben Székelyudvarhelyt, a másikkban Székelykereszturon. Egyszóval minden irányban buzdította egy a székely népet, valamint az intelligens elemeket a lótenyészésre. Az ő lótenyészbizottsági elnöksége alatt még virágzott Udvarhelyvármegyében egy a népies,

Asszony nem szülhete ilyet,
Tej nem táplála, hanem élt fenn illatozónnal,
Elkerülték őt a szelek és harmatba fűrészté
Arcait a hajnal s mert arczai szebbek azénál,
A hajnal csak azért lett szegyet valva pirossá.
Nézzed bár szeméit, mi van abban földi? Az éjfé
Legfeketébb foltját napnak közelébe ha tenném,
Még az lenne talán szeme nyílt fényére hasonló.

Zalán futásában is a „deli Hajna“ Perczel Etelka képmása.

Tiszta sugár te,
Mely csillogva leszállsz az egeknek fénykebeléből,
A hev nap tüzes arczáról, te is el ne sötétítsd
Hajna szelid kebelét, mely szebb a reggeli hónál,
Szebb a hattynulál s mint hajnal csillaga, oly szép.

Vörösmarty ez első szerelme megmaradt költői ábrándnak. Sohasem vallotta be Etelkának, hogy szerette. Tudta, hogy mielőtt Etelkát, büszke családnak nagy igényű gyermekét, megkérhetette volna, tekintélyes állást kell szereznie, ez pedig nem sikerült neki. Ilyen a költő végzete. Mire elér az őt megillető dicsőséget, elszalasztja élete boldogságát és a dicsőséget többé nem élvezheti. Perczel Etelka máshoz ment feleségül, Vörösmarty pedig feljött Pestre, hogy folytassa dicsőséges küzdelmeit.

A sors utóbb kiengesztelte a költőt első szerelmi ábrándjának szétfoslásaért. Vörösmarty férfitörőnek is megvolt a szerelme és ez volt az igazi. Ezt már nem volt kénytelen visszafojtani. Már az egész ország ünnepte őt, mikor a sors összehozta őt Csajághy Laurával, ki testvére volt Bajza József neje. Bajza József házában Vörösmarty mindennapos volt. A költő már első látásra megszerette Laurát, ki fekete haja, feltűnő szép termetű, vig kedélyű leánya volt. Vörösmarty hozzá írt első verseiben szinte tréfás hangon évődik vele:

Nagy száka vagy szememben kis leány,
Nem látok, bár szememben nincs hiány,
Nem láthatok sem földet, sem eget,
Csak tégedet, csak büvös képedet.

Eldalolja, hogy szomjas, de szomját nem oltathja el sem a bor, sem a víz, még az egész Balaton sem. Ó lángot, tüzet szomjazik: Laura szerelmét. A költő szerelme egyre nő és egyre szenvedélyesebben dalol Lauráról: Eltépém lelkemet szerelmedért, énekl.

Rád nézek, mert gyönyört ad
Szemlélnem arcodat:
Rád nézek, mert öröm lesz
Még halnom általad.

Laurát meglepte az annyira ünnepele költő szenvedélye, kit ő oly magasan látott maga felett. És Vörösmarty Laurának előbb a lelkét hódította meg, csak azután a szívét. De végre is meghódította és Laura az ő menyasszonya lett. Vörösmarty ekkor gyönyörű költeményt írt hozzá, a mit Laura halásan fogadott, „Kapott-e valaha menyasszony szebb, szebb nászajándékot?“ — szolt évek múlva. E költemény „A merengőhöz“. Melyik magyar nő olvashatja meghatottság nélkül e költeményt.

Egész világ nem a mi birtokunk,
A mennyit a szív felfoghat magába,
Sajátunknak csak annyit mondhatunk.

Valóban, ha látjuk azokat a nőket, kiket épen tulzó igényeik tettek boldogtalanokká, nem dicsérhetjük eléggé a költő életbölcsességét. Ezt a költeményt minden magyar anya vése leányának szívébe.

Vörösmarty csakhamar oltárhoz is vezette Lauráját: e házasság tartós boldogság alapja, maga a menyekző valóságos örömnép volt. A költő, mint barátai leirták, közép termetű, izmos vállu férfi volt, kissé himlőhelyes. Vonásai rendszeren komolyak és melázók voltak, de ha felindult, kedves mosoly játszott ajkain. Magas homloka és nagy barna szeme tették arcát érdekessé. Szemében erős fény lángolt.

Lauráról házaselete alatt is csak a legbensőbb gyöngédséggel, szerető hálával emlékezik meg:

Nem fáradsz-e reám mosolygni, ha csüggedek és ha
Megszédít a gond, tüni szeszélyeimet?
Nagy feladás vár rád: fiatal szívednek erényét
Tenni napul megtört életem árnya fölé.

E boldog házaselet nyugalmát csak a szabadságharc gyászos kimenetele szakította meg. Vörösmarty, ki mint az almási kerület képviselője az országgyűlés tagja volt, 1849. júliusában az egyesült orosz és osztrák seregek előnyomulása Pest elhagyására kényszerítette. A bucsu szerető nejtől nagyon nehéz volt, ugy váltak el, mintha többé nem látnák egymást viszont. Hosszu bujdósása után azonban az osztrák kormány abba hagyta üljözését; és ő a fejevármegyei Baracs-kán újra találkozott nejevel, ki aztán vele maradt halála napjáig.

E házasságot három gyermekkel áldotta meg az Isten. Fia, Béla, most a kuria alelnöke, nagyobb leánya, Ilonka, Magyarország legnépszerűbb miniszterelnökének, Széll Kálmánnak neje. Lelkes szívű honleány, ki mélyen átérezte atyja költészetét; és bár még gyermekleány volt, mikor atyját elvesztette, mélyen emlékébe véste őt, eről tanuskodnak a Vasárnapi Ujságban megjelent naplótörédekei, melyekben eleven színezéssel ír atyjának szokásairól, kedvteléseiről, sétáiról.

E leányát Ilonának — barátai feljegyzései szerint azért keresztelte, hogy mintegy örökségül hagyja neki egyik legszebb költeményét, a „Szép Iluskát“.

Ennél szebb költői elbeszélést magyarul még most sem irtak. Szép Iluska, az ősz Peterdy leánya, ki lepkéket üz Vértes vadonában, midőn a vadászó Mátyás őt meglepi. A leány belészeret a királyba. A szízes szerelmek, a titkolt vágyaknak és a halálos bánatnak rajza megkapó. A liliumhullást, Szép Iluska hervadását mélyen megható színekkel festi Vörösmarty. A magyar leánynak vonzó, bájos, mesteri rajza ez.

valamint a birtokosság lótenyésztése. A lótenyésztés Udvarhelyvármegyében az ő halálával kezdett hanyatlani és fokozatosan megy a végpusztulás felé. Ez képezi rövid történetét az utóbbi idők lótenyésztésének Udvarhelyvármegyében.

Hogy miképpen lehetne ezen állapotot segíteni, szerény véleményemet egy következő cikelyben foglalom össze; kérvén az illetékes köröket és a vármegye gazdaközönységét, hogy jelen soraim iránt tanusított figyelmét arra is kiterjesszék, s ha valahol tévedtem volna, azt helyreigazítani sziveskedjék.

Feltűnési viselkedés nem bántott soha. Az elmondottakkal vármegyénk egy fontos és hajdan jól jövedelmezett gazdasági ágát akartam — a Székely-Udvarhely* érdemes szerkesztőjének többszöri személyes felkérésére — elétárni; egyszerű, őszinte vonásokban megrajzolni azon hő ohajtásommal, vajha a multak dicső példái minél több követőre találjanak a jelenben!...

Irodalom.

A magyar birodalom története. (Acsády Ignác műve. Megjelenik 2 kötetben, 40 füzetben. Kiadja az „Athenaeum”. Egy-egy füzet ára 60 fillér.) Ugy tetszik nekünk, hogy a „Magyar birodalom története” az utóbbi évek legkedvesebb könyve lesz. Azt a szakadékat tölti ki ez a könyv, mely bántóan tátongott előttünk: nem volt történeti könyvünk, mely terjedelmével az arany közeputat foglalja el. Nem oly kis terjedelmű, hogy e miatt a műveltebb olvasóközönység igényeit ki nem elégítheti s viszont nem oly nagy terjedelmű, hogy e miatt ne olvashassa végig az élet gondjaival küzdő sokaság. Mindenképpen szerencsés gondolat volt tehát az Athenaeumtól, hogy a közszükséglet így eltalálta, mert a művelt, de szegényebb rendű ember is megkapja ez uton a maga történeti könyvét: oly könyvet, melyet végig is olvashat. A „Magyar-birodalom története” — a tervezet szerint — 80 ivnyi terjedelemben, 40 két ives füzetben jelenik meg. Egy-egy füzet ára 60 fillér. Elő is lehet rá fizetni hat füzetenként 3 korona 60 fillérral, tizenkét füzetenként 7 korona 20 fillérral, tíz füzetenként 6 koronával, vagyis a 40 füzetes, két kötetes munka ára 24 korona. Az Athenaeum biztosítja az előfizetőket, hogy a tervezett 40 füzetnél sem több, sem kevesebb nem lesz a füzetek száma s végezetül diszes és jutányos áru bekötési táblákról is gondoskodik, tehát e füzetes kiadás vevői a teljes munkát nyugodtan megrendelhetik. Oly kiadásról van szó, hogy mi is mondhatjuk: nyugodtan megrendelhetik. Nyugodtan és örömmel. Mi érdekeljen minket, ha saját nemzetünk története nem érdekel?

Az ellenkező képet, a hazájáról megfélemező, idegen bálványokért hevülő nőt is mesterileg festette Vörösmarty. Szemére hányja, hogy gyöngéd ott, hol annak lenni árulás és szivtelen ott, hol égnie kellene. Elnevezi gögös Gonerilnek, a kin az apaátok fogni fog. Egy másik költeménye, „Az elhagyott anya” inkább a szelid kérlelés hangján fordul a magyar nőkhöz, hogy szeressék a hazájukat, melynek oly sokat köszönnek.

Oly nők, kikhez e költemények szólnak, a mi napjainkban is élnek és hivalkodnak, ezek előtt nem lehet elégszer ismételni a költő hazafiságra buzdító, lelkes tanításait, melyeket ő oly szép versekbe öntött.

Vörösmarty nagy költeményeiben fenséges nőalakokat találunk. Hajnáról és Etelkéről már szóltam, de meg kell említenem Éniköt, ki a „Két szomszédvárban” szerepel. Gyenge leány, ki harcos férfiak között nő fel; míg a férfiakat harag és gyűlölség vezet, Énikő megszokva szeretni, atyját és testvérét árasztja el gyöngéd gondjával. Szelid érzelmek és szent akaratok töltik el lelkét. A szomszédvár birtokosa, az ifju Tihamér boszút esküdött az ő családjá ellen, megöli bátyját és egy későbbi támadásnál véresen ront be Énikő atyjának, Káldornak várába. Mikor Éniköt meglátja, kit nem csupán a menyeyi arcz és a deli termet széppé, de a legszebb lélek, mely mint tükörben mutatkozik szép testében, a bánat — csak vonzóbbá teszi őt. És a győztes Tihamért a szép leány látása mélyen megrendíti. Nem örül többé győzelmének és midőn Éniköt a családjának pusztulásán érzett fájdalom sirba viszi, Tihamér mint az üzött vad, bujdosik világga.

Oly eszményi alakokkal, minő Énikő, találkozzunk Vörösmarty drámáiban is. Ilyenek Rózsa,

Utmutalás

a ragadós száj- és körömfájás ellen való védekezésre és ezen betegség gyógyítására.

(4. Folyt. és vége.)

Mit kell tenni a gazdának, ha valamelyik állatán észreveszi a ragadós száj- és körömfájást? A száj- és körömfájást, vagy ennek gyanuját a törvény értelmében azonnal jelenteni kell a községi bírónál vagy a jegyzőnél, a ki azt mindjárt megírja a főszolgabírónak és a m. kir. állatorvosnak, ez pedig azonnal kimegy, megvizsgálja a gazda állatát és ingyen jó tanácsal is ellátja, hogyan gyógyítsa ki azt.

Az a gazda, a ki az állatán fellépő ragadós száj- és körömfájást vagy annak gyanuját be nem jelenti, a törvény értelmében szigorú büntetést kap.

Addig is, míg az állatorvos kimegy, el kell szépen különíteni a beteget a többi állattól, úgy, hogy az más gazdának semmiféle állatával ne érintkezhesse, nehogy a betegséget más udvarban vagy tanyán levő állat is megkapja.

Ilyen betegségben szenvedő állatnak a tejét, különösen nyersen, nem szabad használni; mert az ilyen tejből az ember is megbetegedhetik és nagy kinokat szenved.

Mit kell tenni a gazdának akkor, ha a ragadós száj- és körömfájás már megszűnt az állatán? Ha már beteg állata egy sincs a gazdának, jelentse be ezt is a községi bírónak, vagy a jegyzőnek. Azután első sorban is alaposan tisztítsa meg azt az istállót és azt a helyet mind, a hol a beteg állatok tartózkodtak, vagy ha csak egy percze is megfordultak; mert ott maradt a betegség csirája s ezt onnan ki kell pusztítani. A falat söpörje le tisztára és frissen ojtott mésszel jól meszelje be. Az istálló talaját ássa fel úgy 3 ujjnyira, a korhadt deszkákat dobja tüzre, a tetőzetet söpörje le tisztára, azután a jászlakat, istállóoszlopokat jó erős forró luggal surolja le, a hídás alatt levő piszkot, trágyát és trágyalevet hordja ki avval együtt, a mit eddig lesöpört, felásott.

Ezeket jó mély gödörbe ássa el, hintsen rá egy réteg ojtatlan meszet és földelje el. A kitakarított istállóba hordjon friss földet, új körömfát és másik padmaljdeszkát.

A kihordott trágyát frissen ojtott mésszel jól locsolja be s ha a hatóság erre engedélyt ad, ne ökrös szekerekkel, hanem lovas fogatokkal hordja ki a szántóföldre és ott lehetőleg azonnal lovasfogattal szántsa alá.

Kont Miklós hitvese a Bujdosókban, Lenke a Várnásban és Vilma a Fátoly titaiban. Sőt Marót bán hitvesét, Idát, a ki megtántorodik, bünbánata és önfeláldozása tisztítja meg. Legtöbb lelkesedéssel festette a költő Tünde alakját, gyönyörű tündérvilágában a Csongor és Tündében, melyet az idén is nagy sikerrel adtak a Nemzeti Színházban. E fényes siker hirdeti, hogy Vörösmarty művei a mi prózai korunkban is mennyire megőrizték frissességüket.

Tünde tündérléány, kire tündérvilágában üdvönek századai vártak volna, de őt a föld szerelme a földre csábította és itt sok viszontagságon megy át, míg Csongor királyfié lehet.

E szem és arcz,
E kar és a rózsaujjak,
E sugárból alkotott test
És e minden oly dicsően
Egy tükélybe össevéve,
Egy van ily kép, mindörökké
Tünde, tünde, ah te vagy!

mondja neki Csongor. Míg e darabot nézzük, vagyis ha olvassuk is, legszebb ábrándaink elevenednek meg erre az időre. Vörösmarty fantáziája kiragad minket a közönséges élet gondjából és költészete csodás országába emel.

A ki ennyi alakban és ily főségesen tudta a magyar nőket dicsőíteni, az méltó, hogy Magyarország minden hü honleánya őrizze emlékezetét. Minél szomorubb idöket élünk, minél komorabb a valóság körülöttünk, annál inkább van lelkünknek szüksége oly üdítő, edző, magasztos költészetre, minő Vörösmarty Mihályé.

Gróf Kreith Béláné
Markovits Natália.

Székely műkedvelők.

Medesér jóra való községnek mintegy 17—20 számból álló legény- és leány-ifjúból álló serege az odaváló derék tanító vezetése alatt bevonult a székelység egyik — látszólagos — központi helyiségébe: Székelykereszturra, hogy egy színmű előadásával bemutassa a szép, nemes és erkölcsös dolgok iránti érzésük mellett arra irányuló munkásságukat is; bemutassák, hogy van szellemi, értelmi és erkölcsi hullámzás és van a szelpontokon is vezér és őrálló. Előadták: Lukácsi Sándor „Kócsa Jutka” című 3 felvonásos népszínművét. Nem célozom bírálatot mondani a népszínmű anyaga, feldolgozása és műértéke felett s az sem, hogy az előadást és a szereplőket bonczkés alá vegyem. Annyit azonban szükségesnek tartok megjegyezni és az ilyen mű előadást rendezők szives figyelmébe ajánlani, hogy a darabok megválasztásánál főszulvt annak erkölcsi tartalmára és irányára helyeznek. Az a szempont lebegjen előttük, hogy a tanítással erkölcsileg is nemesítsenek, emeljenek. A jelen darabnál ennek a közveleménynek inkább megfelelőt találhattak volna színműirodalomunkban. Azt sem hallgathatom el, hogy az előadás a maga egészében azt a benyomást tette ram, mintha a szerepek kiosztásánál személyi tekintetek vezették volna a rendezőt. Ez pedig hiba nemcsak az előadás sikerét illetőleg, hanem — szerintem — főképen azért, mert a még falu helyen is fennálló osztály- és rangkülömbözet az eléggé nem ostromolható válaszfalakat építi, erősíti.

Tudom, hogy nagy nehézségek állják útját s a családi érdekek ki nem elégítése csaknem egy jelentőségű az ügy bukásával, de meg- és lekell küzdeni s a ki ilyen serget ennyire képes kiképezni, mint a medeséri derék tanító: az győzedelmeskedik ezen a nagy akadályon is. Ha a jelen alkalommal szereplők is annyira a maguk helyükön lettek volna mind, mint Bartalis Dénes (kovács mester), Bartalis Balázs (a kovács fia), Varga Judith (árva leány), Derzsi Etel (szegény asszony) s főképen Szabó János (drótos tót) — kit mellelleg figyelmeztetek, hogy vigyázzon, nehogy túl menjen a határon, a mire úgy látszik, hajlandósága van — bizonyára még egyöntetűbb és művészi értékben is dicséretre méltóbb lett volna az előadás, a mely így is felülemelkedik és jóval magasabban áll az ebbe a körbe tartozó s nem egy helyen bemutatott előadásoknál. Jól van; dicsérlek kedves ifju barátaim és hugaim. Igaz élvezettel, gyönyörrel hallgattalak és szemléltetek. Látam bennetek azt a nemes, jóra, szépre fejlődőképes anyagot, a mely csak mesterére vár, hogy formát, alakot öltjön. Ti megtaláltátok! Becsüljétek meg! Annyival inkább becsüljétek meg, mert bizony mondom, hogy titeket is ő, egyedül ő becsül értéketek, érdemetek szerint. Ő, a ti tanítótok, a ki mint jó magatok, a társadalom magas — ugynevezett intelligenciája — műbíró, vezető osztályai előtt alig vagytok számbajövők; valamivel többek a semminél. Ugy-e bár, nagy, jó reménységgel jöttetek Székelykereszturra? Bizton hittetek, hogy ottan lesznek az első sorokban a polgárság színe-java, az értelmi és erkölcsi élet hivatott, kötelezett zászlóvivői? Hiszen többen közülök jó ismerőseitek s a legtöbb, miképpen ti székelyek, a kik bizonyára méltányolják a ti jóakarotokat s elősegítnek s az állatok nyújtandó élvezetért anyagi segélyt nyújtanak arra a czélotok megvalósítására, hogy őnmaga t o k a t k é p e z v e, ne csak vérben legyenek egyek, de ha el nem is érhetitek a tudós magas lajtorját: legalább megközelítétek, tudjatok velük beszélgetni? De ám, látjátok, a remény nyomában itt van a csalódás! Ez is arra tanít, hogy önmagatokon kívül alig van valaki, még saját véretek közül kiemelkedett testvéreitek között is, a ki a székely boldogítás szent munkájában s hangzatos szepmondások hangoztatásánál többet tenne; legtovább, midőn politikai, társadalmi ügyekben segítségetekre van szükség, nagyot mulat veletek s csattanósan parolázik. De azért te székely ifjuság, ne eszűgedj; adj életjelt, tanusíts szépre és jóra fogékony jellem vonásod mellett, ilyen és ehhez hasonló tetteiddel is. Ma ketten, holnap négyen és így tovább többen és többen teszünk bizonyosságot mellettetek, hogy a nagy nyilvánosság előtt sem szégyenlünk, de nyiltan valljuk: testvérünk vagy! Dicsérettel és elismeréssel köszöntlek székely ifjuságunk kicsiny serege: medeséri székely műkedvelő legények és leányok! Legyetek kitartók a munkában s önművelésotek szép feladatában.

Valaki.

Különfélek.

Adventben

Vihartépte zászló ragyogó foszlánya
Kibontva hát újra? Gyül a nép alája.
Sereg a sereg, tábor tábor váltva
„Üdvözölve légy te, dicsőség királya“.

Nagy a sereg, száma egyre szaporodik,
Megharsant a kürtjel, pusztában szó hallik.
Gyül a zászló alá, a hit katonája
„Üdvözölnek téged, dicsőség királya!“

Letette dolgozó köntösét az élet,
Uj, fénylő ruhába öltözik a lélek.
A Messiás jöttét egész világ várja:
„Üdvözöllek én is, dicsőség királya!“

Lelkemben újra gyul az erős, élő hit,
— A közöny, kétkedés elveszti harczeit, —
Zászlód alá állok, intésedre várva:
Követlek örökké, dicsőség királya!

Zászlód, ha megtépett... mégis dicső nekem
Viadalra hívó, győzni vívó jelem;
A végelhelletig esküszöm alája:
„Üdvözöllek téged, dicsőség királya!“

R.

— **Olvasóinkhoz.** A „Székely-Udvarhely“ m. t. olvasó közönsége bizonyára osztozni fog azon örömmünkben, mely egyszersmint lapunkra nézve megtisztelő és szellemi növényének emelésére valóságos nyereséget jelent. Fülei Sz. Lajos m. kir. postatakarék-pénztári számvizsgáló, országos nevű író és hírlapíró barátunkat, aki — mint e város hű fia — lapunkat eddig is valóban ritka önzetlenséggel, páratlan odaadással, közkedveltségű dolgozataival és előfizetésével is hiven támogatta: mai naptól kezdve a „Székely-Udvarhely“ főmunkatársának szerencsések voltunk megnyerni. Midőn ezt az örvendetes eseményt m. t. olvasóink szíves tudomására hozzuk, egyuttal kérjük, ajándékozának meg továbbra is nagybecsű bizalmuk- és támogatásukkal s mi azt mindenkor a közérdek hiv szolgáltatásával kívánjuk meghálálni.

— **Kijelölés.** A székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén működő esküdtszéki bíróság elnökének az 1903. évre Bodolla Gábor dr. kir. törvényszéki elnök és helyettes elnöknek László Domokos kir. törvényszéki bír. jelöltettek ki.

— **Vármegyei Hivatalos Lap.** A mit nyolcz év előtt a „Székely-Udvarhely“ kezdeményezői és megalapítói jónak, helyesnek, szükségesnek tartottak, azt ma már az egész ország vármegyei részére törvényes alapon kötelezővé tette Széll Kálmán m. kir. miniszterelnök, mint belügyminiszter 125,000—1902. B. M. számú „Vármegyei ügyviteli szabályzat“-ával. Ennek V. fejezetében a 150. §. így szól: „Az 1901: XX. t.-cz. 33. §-a alapján legkésőbb 1903. évi július hó 1-től kezdve minden vármegyében külön lapként „Vármegyei Hivatalos Lap“-ot kell létesíteni, illetőleg a már meglevő hivatalos lapot — a szerzett jogok lehető kimélete mellett — e szabályrendelet rendelkezései szerint kell átalakítani. A „Székely-Udvarhely“ már nyolcz év óta teljesíti a miniszter rendeletében részletezett kívánalmakat s azt jövőre is hajlandó tenni — a községek és a vármegye pénztárainak újabb megterhelése nélkül. Épen azért hisszük és reméljük, hogy az intéző körök és maga a törvényhatósági bizottság — tekintettel arra, hogy nyolcz év óta sem a szerkesztést, sem pedig a kiadást illetőleg egyetlen egy eset sem fordult elő, melyből kötelezőmúltszást megállapítani lehetne — megtisztelő bizalmát jövőre sem fogja megvonni a „Székely-Udvarhely“-től. Ezt annál is inkább reméljük, mert maga a miniszteri rendelet sem zárkózik el a szerzett jogok érvényben tartásától, sőt azt hangsúlyozza.

— **A székely mentési munkát** derekasan megkezdette földmivélségi kormányunk. Pirkner János orsz. állattenyésztési felügyelő, Hreblay Emil orsz. baromfitenyésztési felügyelő, Ladányi György dr. miniszteri tisztviselő, Koós Mihály dr. a székelyföldi miniszteri kirendeltség titkára, Meiszner Ernő segesvári ker. állattenyésztési felügyelő

és Vásárhelyi Albert nagyszabenyi ker. állatteny. felügyelő most utazzák be a Székelyföldre, hogy a Darányi földmivélségi miniszterhez itt utazásakor előterjesztett s az állattenyésztés körébe vágó kérelmek kivételét szakértőileg a helyi érdekeltséggel megvitassák. S így elkerülvén a bürokratikus, levélbeli hosszas tárgyalásokat, rövidebb uton juthasson székely népünk az ohajtott kormánysegítséghez. A miniszteri és kormánybiztosi kirendeltség e hó 27-én, a délutáni vonattal városunkba, Székelyudvarhelyre érkezett. Kishalmágyi Hollak Arthur, vármegyei főispánja és a gazdasági egyesület tevékeny elnöke, sürgősen rendkívüli ülésre hívta az egyület választmányát, melynek tagjai — tekintve az idő rövidségét — elég szép számban gyűltek össze a vármegyei házkistermébe. Hollak elnök igen meleg szavakkal üdvözölte a kiküldötteket s bejelentette, hogy Orosz Lajos földbirtokos az egyesület alapító tagjával jelentkezett és ezen alapon már most részt vesz a választmány ülésén. Lelkes éljenzéssel fogadták az új tagot, aki — úgy látszik — érdemes apósától örökölt meleg érdeklődéssel viseltetik közügyeink iránt. Pirkner főfelügyelő megköszönte a szép fogadtatást és áthatva a mentési akcióitól, megjelölte idejövételük célját. A választmány örömmel fogadta azon bejelentését, hogy Sándor János miniszteri biztos közbenjárására a mezőhegyesi gulyából egy nagyobb tehénsoportot engedélyezett a földmivélségi miniszter. Ebből a vármegye tenyésztésének javítása céljából mintegy 50 drb. megtelelő volna. A sertésenyésztésnél az eddigi iránytól eltérőleg, a hussértés meghonosítását ajánlja. Míg a juhtenyésztésre nézve kijelenti, hogy Sándor János kormánybiztos az erdővidéki kisgazdák részére vásárlandó juhokra 30000 koronát eszközölt ki a miniszternél. A baromfitenyésztés okszerű fejlesztése céljából Székelykeresztúron a tanítóképzővel kapcsolatosan mintatelepet létesítenek és a gazdasági szaktanári állást rendszeresítik. Később pedig Török Albert dr. nyug. főispán felszólalására a főfelügyelő azon fontos kijelentést tette, hogy a legelők javítására vonatkozó törvényjavaslat már készen van s annak megvitására a földmivélségi miniszter közelebről anketét hív össze. Főispánunk az ülést egész végig magas színvonalon tartotta s igen sok, népünk közvetlen érdekét szolgáló eszméket vetett fel és helyes megjegyzései sokszor újabb és újabb irányt adtak a különben nagyon érdekes eszmecseréknek. A felszólaló elsője Ugron Zoltán volt, aki sok gyakorlati tapasztalatról tanuskodó dolgot mondott el. Hasonló módon szóltak: Török Albert dr. Nagyszolymosi Koncz Ármán, Orosz Lajos, Hlatky Miklós, Zonda József tvh. kir. állatorvos, Demeter Lőrincz dr. főszolgabíró és mások. Az egyes felszólalásokra főképen Pirkner János főfelügyelő, majd Koós Mihály dr. a miniszteri kirendeltség titkára, Meiszner ker. felügyelő adtak kimerítő és helyes utbaigazításokat. Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő pedig a baromfitenyésztés érdekében lelkes és hatásos felszólalást tartott. Az értekezlet este 7 órakor ért véget s a kiküldötteket Hollak Arthur főispán és Damokos Andor dr. alispán látták vendégül. Másnap a reggeli vonattal Székelykeresztúrra s onnan tovább utaztak.

— **Varga Dénes** alsósiménfalvi unitárius papot a felsőrákosi tekintélyes egyházközségbe egyhangulag megválasztották és ezt Ferencz József püspök is jóváhagyó tudomásul vette. A tehetséges fiatal pap új állomását közelebről elfoglalja.

— **Törvényhatósági bizottságunk** ez évi harmadik rendes közgyűlését jövő hó 19-én fogja megtartani. Az ezt megelőző állandó választmányi ülés december 9-én lesz.

— **Gazdaközönségünk figyelmébe.** A gazdasági egyesület utjan, a mezőhegyesi gulyából magyar fajta tenyésztéseket kaphatnak részletfizetésre azon gazdák, a kik decz. 2-ig bezárólag az egyesület elnökségénél — táviratilag is — bejelentik, hogy akarnak-e és hány darabot kapni. Az ár 204—224 korona között váltakozik, husárban megbecsülve. A tehének eddig igazva nem voltak, nem is fejtettek, tisztán borju nevelésre voltak használva.

— **Törvényhatósági biz. tagválasztás** Városunk választó polgársága tegnap Kovácsy Albert dr. tehetséges fiatal ügyvédet szótöbbséggel törvényhatósági bizottsági tagnak választotta.

— **A székelyudvarhelyi Jótékony Nőegyesület** 1902. december 6-án a „Budapest“-szálló kistermében táncszállal összekötött jótékonycélú teaestélyt rendez, melyre a nagyközönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Teaestély kezdete 7 órakor; a táncmulatságé 10 órakor. Belépő-jegy ára: személyenként 1 korona, ta-

nulónak 60 fillér. Páholy, illetve karzat-jegy 1 korona. Izletes hideg ételkről és italokról gondoskodva van. Tudomásul: A teaestélyen minden ételnek és italnak szabott ára lesz. 1. Egy adag bármiféle hideg sült kenyérral 70 fillér. 2. Egy adag bármiféle tészta 30 fillér. 3. Egy adag tea tejjel vagy rummal 30 fillér. 4. Egy adag fekete kávé 20 fillér. 5. Egy fél liter tiszta asztali bor (fehér) 60 fillér. 6. Bibarczfalvi viz literenként 20 fillér. 7. Szivarok szabott árban, minőség szerint.

— **A gazdasági egyesület választmánya** decz. hó 8-án d. u. 3 órakor a megyeház kistermében ülést tart, melyre a tagok ezennel meghívotnak.

— **Tanítók értekezlete.** Az állami tanítók fizetésének rendezése ügyében Udvarhelyvármegye tanítósa — minden jelleg nélkül — értekezletet tartott e hó 29-én a vármegyei házkistermében. Ezt megelőzte az állami tanítók értekezlete. Ez általános értekezleten teljes higgadsággal tárgyalták az állami tanítók ügyét Szász Ferencz elnöklete alatt. Gyűlés végén tisztelegtek a vármegye főispánjánál, ki a tőle megszokott előzékeny jóindulattal fogadta a tanítókat. A részletes tudósítást jövő számunkban közöljük.

— **Iparosaink és vármegyei háziiparosai különös figyelmébe.** Az aradi és debreczeni karácsoni bazárba mindazok, a kik tárgyakat jelentettek be, avagy bármelyik helyre tárgyakat kívánnak küldeni, szíveskedjenek azokat folyó évi december hó 4-ikéig a vármegyei házkistermébe fölszállítani és ott Ádám Albert jegyző urnak átadni. A kiknek tárgyai beszállítva nem lesznek, azok elküldéséről a bizottság nem gondoskodhatik.

— **A fővárosi gróf Kreith-féle 1848—49-iki Ereklje-muzeumban levő Vörösmarty gyűjteménynek** gyarapítása végett a muzeum főlkéri mindazokat, a kiknek régebb kiadású Vörösmarty képek vannak, hogy azokról a Vörösmarty gyűjteményt (Budapest, Városház utca 14.) gróf Kreith Béla címére küldött levélben értesíteni szíveskedjenek, megemlítve, hogy a kép mikor és hol jelent meg, ki a rajzolója és kiadója, továbbá hogy a képtulajdonos szándékozik-e az illető képet eladni vagy elcserélni a muzeumból küldhető más képért. A Vörösmarty gyűjtemény megvásárolja a költőnek minden megszerezhető arczképét, kéziratát vagy régebb kiadmányu műveit és szívesen honorál mindenkit, a ki valamely megszerezhető Vörösmarty emlékeknek csak a hollétét is tudatja.

— **A székelykeresztúri Székely Társaság** szerdán tartotta ülését Ugron Zoltán elnöklete alatt. Az aradi és debreczeni karácsoni bazárokbaküldendő háziipari cikkekéről jelentés tétetett. A Társaság az összegyűjtendő cikkekhez az udvarhelyi iparfejlesztő-bizottság tárgyaihoz csatolja. Pamut, len, kender és gyapju szőitéseket, agyag diszedényeket, himzéseket és szalma cikkekét szerez be a Társaság 550 korona értékben a keresztúri járás területéről. Küld továbbá a Társaság mintacikkekét a budapesti Bettelheim és Társa cégnek a vasuti állomások bazárjai számára. A Társaság dalkörének az Urániában való szereplése tárgyában megkeresi az Uránia r.-t. igazgatóságát. A dalkör 14 taggal és 2 székely népzeneesszel (klarinetos és cimbalmos) utazna fel. Tárgysorozatba több eredeti székely népdal, virágének és ballada (köztiük pogánykori) van felvéve; továbbá székelynépviseletben egyik tag székely táncokat mutatna be székelyzene kísérettel. A társaság dalköre a Debreczenben rendezendő székely hangversenyen is részt vesz december végével.

— **Halálozás.** Nagyapó, Benedek Elek édes atyja meghalt. Elköltözött az élők sorából. Révai Pál sepsiszentgyörgyi ev. ref. pap temette el — ohajtásához képest. Temetésén a baróthi tanárok, az erdővidéki papok és egész Erdővidék apraja-nagyja megjelent. Elhunytáról a széleskörű családtól következő gyászjelentést vettük: „Bánatos szívvel adjuk hírül minden jó emberünknek, hogy kishacsoni idb. Benedek Huszár János, a felejtéhetetlen édes jó nagyapó, munkás életének 88-ik, példaszzerű házasságának 60-ik évében, f. évi november hó 23-án jobblétre szenderült. Egyik kezében ekeszarva, másik kezében kard: így szolgálta hazáját nagyapó, a székely huszár, a szántó-vető gazda ember. Isten őt nagyon szerette s hosszú élettel ajándékozta meg. Könnyes szemmel, de Istennek bölcs végezésébe való megnyugvással álljuk körül a mi fehér haju patriárkánk ravatalát mint: özvegy, gyermekek, unokák, dedunokák, a közel s távoli atyfiak. Drága halottunkat f. hó 25-én d. u. 2 órakor helyezzük örök nyugalomra a kishacsoni temető-kerben, a ref. egyház szertartása szerint. Le-

négek által beszedendők és eddig a vármegye alispánjához, illetőleg a vármegyei pénztárba voltak beszállítandók (akár az 1903. évi január hó 1-étől kezdve esedékesek, akár pedig az ezt megelőző évekből származó hátralékok), ugyancsak a közvetlen adófizetők által befizetendő járulékokat 1903. évi január hó 1-jétől kezdve, a vármegye területén lévő illetékes kir. állampénztárakba (adóhivatalokba) kell szállítani. Ha a befizetés nem személyesen, hanem postautalvány vagy pénzes levél útján történik: a községi előjárások és az illető magánfelek mindig pontosan jelölik meg, hogy a beküldött pénzüsszegnek egészben és részben mi a rendeltetése? (például vármegyei utadóra és pedig kézi minimális — K — f, igás minimális — K — f, százalékos — K — f, napszámos minimális — K — f, késedelmi kamat — K — f, összesen — K — f, községi jegyzői nyugdíjáruléokra — K — f stb., összesen — K — f.) 3. Azok a pénzüsszegek vagy értékek, melyeket a vármegye alispánja egyes felek részére, a vármegyei központi pénztárnál 1902. évi december 31-éig kiutalványozott, 1903. évi január hó 1-jétől kezdve, a szabályoknak megfelelő módon, a vármegye székhelyén lévő kir. állampénztárnál (adóhivatalnál) vehetők fel. Ha jövőre az utalványozás nem a vármegye székhelyén lévő állampénztárnál (adóhivatalnál), hanem a vármegye területén lévő más állampénztárnál (adóhivatalnál) történik: erről az érdekelteket is értesítenie kell. A gyámpénztárból kiutalványozott összegek ezentúl is kizárólag a vármegye székhelyén lévő állampénztárnál (adóhivatalnál) fizettetnek ki. 4. 1903. évi január hó 1-jétől kezdve, a megfelelő okmányok bemutatása mellett, a vármegye székhelyén lévő kir. állampénztárnál (adóhivatalnál) kell befizetni azokat a kamatozatokat, vagy törlesztési részleteket is, melyek a magán felek által egyes vármegyei alaptól vagy pedig a vármegyei gyámpénztárból nyert kölcsönök után, akár az 1903. évtől fogva a jövőben válnék esedékesek, akár pedig még az 1902. vagy ezt megelőző évről hátralékként fennállanak; viszont ezentúl a vármegyei székhelyén lévő kir. állampénztárak (adóhivatalok) fizetik ki azokat az összegeket (kamatozatokat), a melyeket a vármegyei árvaszékek 1902. évi december hó 31-éig egyes kiskorúak vagy gyámok és gondnokok kezeihez utalványoztak, vagy 1903. évi január hó 1-jétől fogva utalványozni fognak. 5. Továbbá közhírré kell tenni azt is, hogy a vármegye székhelyén lévő kir. állampénztárak (adóhivatalok) a pénztárak átadásával és átvételével járó munkálatok miatt a jövő évi január hó 1-jétől 15-éig a közönség részére csak délelőtt 8-12 óráig lesznek nyitva. Székelyudvarhelyen, 1902. évi november hó 5-én. Damokos, alispán.

Nyilt-tér*

Nyilatkozat.

Alólírott, az esetleges mende-mondáknak elejét veendő — szükségesnek tartom a nagyközönség szives tudomására hozni, hogy — miután jelenleg törvényes feleségem: Lázár Róza piperekereskedés tulajdonosnőjétől — az a n y ó s i n y e l v e k m i a t t — kénytelen vagyok elválni és erre a törvényes lépések részünkről megtettük — mai napon elhagytam e várost. Barátaimtól és ismerőseimtől e helyen azon megjegyzéssel kívánok búcsút venni, hogy: Örizzék meg az anyósok gonosz nyelveitől!

Székelyudvarhelyt, 1902. nov. 29.

Barts Béla.

* Az e rovatban megjelent közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Legfinomabb cukrász-sütemények Ernszt György cukrászatában Székely-Udvarhelyt (Főter, piacszor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Törlő- és táblaszivacsok legnagyobb választékban, olcsó árak mellett a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában kaphatók.

Eladó épületes beltelek.

Székelyudvarhelyt a Rózsa-utca végén (pap-kert mellett) két szoba, pincze, kamra, külön konyha sütőházzal és az udvaron tizenegy termő gyümölcsfával örök áron eladó. Felvilágosítást ad: András Péter asztalos ugyanott.

Találmányi szabadalmak

bejelentését, védjegyek és mustrák belajstromoztatását előnyös feltételek mellett teljesíti **TAKACS GYÖZŐ** és **TARSA** elsőrendű mérnöki és hités szabadalmi ügyvivői iroda Budapesten, VII. ker. Kerepesi-u. 40. sz. a. Felvilágosításokat a nevezett iroda, valamint a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala is készséggel nyújt úgy a vármegyebeli, mint a vidéki érdeklődő közönségnek. Ugyancsak a fenti cég mérsékelt áron szállít saját rendszere szerint készített kitűnő fémezementet, mely vaskorlátoknak és hasonlóknak kövekben való megerősítésénél ólom, vagy kén helyett meglepő eredménnyel alkalmazható **Acetylen- és villamos világítási berendezések**, kellékek nagyban és kicsiben. **Költésgvetések**, előmértek szerkesztése.

Eladó ház. Homoródklándon, a Templom-utczában, 30. házszám alatti ház eladó, esetleg azonnal bérbeadó. Bővebb felvilágosítást Ágatha Ferencz tulajdonos ad Székelykeresztúron.

Uj szabó-üzlet. Nagy Károly Homoródklándon ajánlja uj férfi szabó-üzletét. Készít finomabb ur, valamint egyszerűbb polgári öltönyöket is — olcsón, szolid kivitelben. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Eladó ház. Király-utczában az ev. ref. növeldével szemben sarokház, értekezni lehet tulajdonos Tamás Ignáczczal.

KOCSIK kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan **kaphatók:**
Albert Péter
kovácsmesternél
Székely-Udvarhelyt.
Használt kocsikat becsérél és kijavit. 6-52

Kiadó lakások.

A Főpiacztéren két udvari lakás 3-3 szobából álló, konyha, pincze és mellék helyiségekkel ellátott, egyik emeletes, földszintes, egyes szoba ügyvédi, vagy más irodának alkalmas: pincze- és raktárhelyiségek kereskedőknek azonnal kiadók és elfoglalhatók. Értekezhetni a tulajdonos:
KONCZ ÁRMIN gyógyszerészszel.

9114-902. szb.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatt álló székelykeresztúri járásban a rugonfalvi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Évi fizetés 800 korona
Lakbér illetmény 100 „
Uti átalány 90 „
Iroda átalány 32 korona 40 f.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, szabályszerűen felszerelt pályázati kérésüket folyó évi december hó 10-ik napjáig hozzám annál bizonyosabban adják be, mert az elkésve érkező folyamodványokat nem fogom figyelembe venni.

Székelykeresztúr, 1902. nov. hó 21.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi evang. reform. egyházközség tulajdonát képező, ez ideig papi lakásnak használt piacztéri épülete kerttel, istállóval együtt 1902. évi december hó 13-án d. e. 11 órakor az egyházközség régi tanácstermében 12 évre árverés útján fog bérbeadni. Az árverési feltételek a ref. papi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelyudvarhelyt, 1902. november 29.
Az egyházkeblitanács.

744-1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. kerületi kir. járásbíró 1902. évi Sp. VIII. 544/3. számú végzése következtében dr Roth Jakab budapesti ügyvéd által képviselt Providentia biztosító társaság javára Zappé Béla h-oklándi lakos ellen 112 K 85 f s jár. erejéig 1902. évi szeptember hó 1-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1063 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, gyógyszerár berendezések, bicikli és 1 kerékpár nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1902-ik évi V. 378/2. számú végzése folytán 112 K 85 f tőkekövetelés ennek 1901. évi november hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 52 K 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Homoródklándon alperesnél leendő eszközzésére 1902. évi december hó 3. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi november hó 10. napján.

POLLÁK IGNÁCZ,
kir. bir. végrehajtó.

688-1902. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy az udvarhelyi kir. törvényszék 1901. 7913/p számú végzése következtében dr Nagy Samu ügyvéd által képviselt Udvarhelymegyei takarékpénztár javára Szolga Miklós és t. h-oklándi I. ellen 659 K s jár. erejéig 1902. évi aug. hó 16-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 616 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Szolga Miklós és nejenél 2 ló, 1 szekér, 2 lóhám, 2 sertés, 2 bivalboos, szána és törökbuza kas; II. Mathe Zsigmondnál szána, 1 szekér és 1 csomó trágya nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1902-ik évi V. 32/4. számú végzése folytán 659 K tőkekövetelés, ennek 1901. évi aug. hó 15. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 118 K 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Homoródklándon alpereseknél leendő eszközzésére 1902. évi december hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi november hó 20 napján.

POLLÁK IGNÁCZ,
kir. bir. végrehajtó.

Van
vidéki k
hivni du

vas

Nag
jobb mi
legítő k
lás, kor
nemű s
san ké
nyosabl
eszközl
jegyzek
vas

Szám. 7

Bethl

bályozás)
2579. I.
tatnak és
nokra, me
38. t.-cz.
birtokos t
1892. évi
tkvi beje
fogantosi
kálát hite
falva köz
fog kezdő
hogy a h
meghatal
telekköny
ket annál
telekköny
bevezetés
madik sz
sithetik.
Min
bejegyzés
vannak t
zött hat
jelenjene
leges oki
Mit
donjogot
mas oki
1886. év
38. t.-cz.
ges adat
kal igé
oda has
az átrul
ismerje
délyét
gaikat r
ték eler
T
szünt
megszü
gyezve,
ingattal
törleszt
dély ny
nek me
kedvez
A
S

Szám 3119-902. tlkvi.

Hirdetmény.

Éléd község közhelyeinek tjkvei arányosítás következtében részlegesen átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosították.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis **1903. évi május hó 31. napjáig** bezárólag a tlkvi hatósághoz nyujtsák be; mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak esetében ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással kívának élni, írásbeli ellentmondásaikat hat hónap alatt, vagyis **1903. évi május hó 31. napjáig** bezárólag a tlkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a tlkvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányában az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tlkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1903. évi május hó 31. napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a tlkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. Székelykeresztúron, 1902. évi július hó 20-án.

VERESS,
királyi albiró.

Névjegyeket és meghívókat a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca) rendeljünk. Nagy választék, olcsó árak.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűlésnél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csész. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

NAPTÁRAK, író- és levélpapírok, borítékok, ténák s mindenféle nyomtatványok és irodai szerek DÚS VÁLASZTÉKA van a „SZEKELY-UDVARHELY“ kiadóhivatalában (BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszekerkeskedése Székely-Udvarhelyt.

A homoródi járás főszolgabirójától.

Szám: ad 5416-902.

fszb.

Árverési hirdetmény.

A vargyasi közbirtokosság erdejében a rendszeres gazdasági üzemterv szerint a „C“ üzemosztály 5 osztág 134.93 k. h. területén, tövön álló kijelölt 4376 darab tölgyfa, mely szakértőileg összesen 475 m₃ hasznofára és 301 m₃ tűzfára becsül-

tett, 1902 december 15-én d. e. 10 órakor a község házában írásbeli zárt ajánlat. tal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 2081 korona, azaz kétezernyolcvanegy korona.

Versenyző köteles az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 (tiz) százalékat bánatpénz gyanánt az árverező biztos kezéhez letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek az árverezés folyama alatt benyujthatók, ugyancsak fenti összegű bánatpénz, vagy óvadékképes értékpapír melléklendő.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek. A részletes becslés adatai és az árverezési feltételek a homoródlánci szolgabirói hivatalnál és a vargyasi m. kir. járási erdőgondnoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Okládon, 1902. november hó 3.

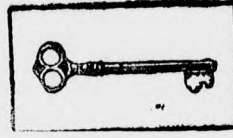
SZABADY TIVADAR
főszolgabiró helyettes.

SCHICHT-féle
SZAPPAN
VÉDJEGYE

szarvas

vagy

kulcs

Legjobb, legtartósabb és legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

Szám 108-1902.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A Nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 8171-VI. 2. számú magas rendelete alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a buni kincstári birtok alább megjelölt földterületei **f. év december 5-én d. e. 9 órakor** egy évre terjedőleg és pedig 1902. évi október hó 1-étől 1903. szeptember 30-ig a fehéregyházi birtokkezelőségi irodában nyilvános árverésen legtöbbet ígérőknek haszonbérbe fognak kiadatni.

I. Szántók.

		k. hold.	Kikiáltási ár	k. holdanként	10 K 40 fillér.
1. Olákeresztnél	5-1380 (3 840)	„	„	„	10 „ 10 „
2. Szilfalok (Sátés)	47 620	„	„	„	12 „ — „
3. Gányaláva (Pázsint)	26 480	„	„	„	10 „ — „
4. Malomoldal	13 820	„	„	„	8 „ — „
5. Berkucza	8 880	„	„	„	8 „ — „
6. Dumbráva	3 300	„	„	„	8 „ — „
7. Hulla	8 1200	„	„	„	8 „ — „
8. Barabás	9 1170	„	„	„	8 „ — „
9. Gyöngyeres	15 640	„	„	„	8 „ 30 „
10. Ujlak szántó	10 1100	„	„	„	10 „ 4 „
11. Ujlak szántó	1 1200	„	„	„	10 „ 4 „
12. Hosszubükk	29 700	„	„	„	8 „ 30 „
13. Szilfalok	37 904	„	„	„	10 „ 10 „
14. Hédel	12 200	„	„	„	8 „ 10 „
15. Horgos	30 320	„	„	„	8 „ 40 „
16. Delniczók	6 020	„	„	„	10 „ 10 „

kikiáltási ár mellett és pedig 10 k. holdnál kisebb birtokrésztetek osztatlanul, míg a nagyobbak a kelendőségnek megfelelő — legfeljebb 10 k. hold területű — részletekben adatnak haszonbérbe.

II. Legelők.

1. Gyöngyeres	2 940 k. hold.	Kikiáltási ár	k. holdanként	6 korona.
2. Ujlak	29 860	„	„	8 „

A részletes árverési feltételek megtekinthetők a hivatalos órák alatt a fehéregyházi kincstári birtokkezelőségnél, valamint árverés napján a fent megnevezett helyen és időben. Fehéregyháza, 1902. november hó 25-én.

Kincstári birtokkezelőség.